

Şeryan Ali

18 MAYIS BU!...

On sekiz mayıs bu – tañı zift qara,
Ufuğı – qalbimde qanağan yara.
Etrafta külse de yem-yeşil baar,
Yürekni bastıra armantaş-qaar.

Qırq dörtniñ sürgünün hatırlap kene,
Dersiñ ki, qorqunçlı tüşten seskenem.
Afattan sıyardıñ urğanday yaşın,
Milletim, taştan da qattımı başıñ!

Lâleday taptadıq, kesildik tüpten!...
Ezildik, nardayın, ezildik toptan.
Yorğansız, ekseriy, yapındı topraq,
Tiriler közyaşı, dersiñ ki, çoqraq.

Aqaret, aqsımlar – er biri çoqmar,
Ğurbette gül kibi soldılar, çoqlar.
Sıtmadan sarardı Gülgülim, kadam,
Yekâne doğmuşım, bülbülim, kadam!

Buzladım, buzladım pek yaman, – dedi, –
Tur, ağam, turuñız, ah, anam, – dedi!
Soñ kere ümütten ep maña baqtı,
Bir tünde, mum kibi, iridi, aqtı!...

Tıñ ilde qabiri qaldı da öksüz,
Bizlerni şay etip attılar oqsuz!..
Dağlarını çatlatır bizim ğam, keder,
Yazılса, o biñ bir destanğa yeter...

Matemde sustıq biz, söylesin dil, is,
Sıyarğan sesinen söylesin mayıs!..
Arzılap Vatanniñ bir yutum suvun,
Bir avuç toprağın, muğayğan evin,

Közü açıq ketken qart-yaşlar aqqı,
Eş dostlar, tuvğanlar, qardaşlar aqqı.
Yeter, aqqımıznı aşamaq yeter,
Vatanda Vatansız yaşamaq yeter!!!

Musaday yanamız, içimiz yalın,
Añlaymız püskürgen yanardağ alın!..
Ruhlarını şad etsek, keçmişni añıp,
İnşalla, atacaq adalet tañı!...

On sekiz mayıs bu – tañı zift qara,
Ufuğı – qalximde qanağan yara!..

Kiyev
2004 s. mayıs 18

ACINAMAN

Acınaman say yaldağan balıqlarğa,
Yazıq, olar terenlikke etmey aves.
Abaylamay ep kireler ağıqlarğa,
Ağ tartılsa alacaqlar soñki nefes!..

Terenlikler, sırlar gizli terenlikler,
Sizde körem özgün renkler cilâsını,
Daa kimse is etmegen serinlikler,
Soluv bilmez dülberlikler cilvesini.

Acınaman say yaldağan balıqlarğa,
Ustte yaşap köralmaylar derya túbün.
Tar nefesler alışmaylar bollarıqlarğa,
Köralmaylar güzellikniñ güzelligin.

Temeş
2001 s. mart 5

AÇMAY SEVGİ GÖNCEÑİZ

Sen onı küldürmediñ,
O, seni küldürmedi.
Derdiñni bildirmediñ,
Derdini bildirmedi.

Göñüller anahtarın
İzley-izley taldıñız.
Yürekte neler barın
Gizley-gizley taldıñız.

Ömürlük berabersiz,
Uzaqtasız ömürlük.
Serbeslik er biriñiz,
Tuzaqtasız ömürlük.

Açmay sevgi gönceñiz,
Aşq köpüri sallana.
Dersiñ, tañsız geceñiz,
Dilleriñiz aldana...

Sen onı küldürmediñ,
O, seni küldürmedi.

Derdiñni bildirmediñ,
Derdini bildirmedi.

Temeş
2000 s. noyabr 4

ANAM, AH, ANAYIM!

Anayım, yoqsuz da, bom-boş yeriñiz,
Siz sevgen çiçekler açtılar kene.
Muğayıp qalğan o al gülleriniñiz,
Gönlüme ateşler saçtılar kene.

Aybetley ediñiz bağçamızni siz,
Er bir fidanıñız, dersin, bir evlât.
Çiçekler yüzünde tebessümiñiz,
Anayım – ayatsız, ebediy ayat!..

Baar ep töşele, köm-kök bar alem,
Terekler yapına güllü örtüler.
Anasız qalğanğa renksiz, tar alem,
Evlâtqa anaday kim tilek tiler!..

Elvida aytqanday çivildey quşlar,
Menimnen beraber oquylar dua.
Kene zümrüt tüste eniş-yoquşlar,
Lâleler yüzüni közyaşım yuva.

Qalbimni asretlik bulutı basa,
Siz dağım ediñiz, çöktiñiz yavaş.
Şen baar kelse de, dağılmay tasa,
Anam, ah, anayım güller ege baş.

Aybetley ediñiz bağçamızni siz,
Er bir fidanıñız, dersin, bir evlât.
Çiçekler yüzünde tebessümiñiz,
Anayım ayatsız, ebediy ayat!..

AÑLAR SENİ...

Yunus Qandımğa

Yüce Alla emirinen alsañ qalem,
Nağmeleriñ hoş ellerday kezer alem.
Ülviy duyğu dalğalanır, sığmaz qalpke,
Sözleriñ çıq tamçısıday nurlanır em.
Qatmer güller yapraqları olur defter,
Aşq közyaşıñ yar boynuna inci eter.
Nefasetniñ çiçegine sevda bülbül,
Doğma yırlar maqamını şay diñletir.

Işığına pervaneday talpınır can,
Mucizeler mamür gönlüñ etermek yan.
Gayret, küçüñ coşqunlığı şelâleday,
Añlar seni añlamağa qadir insan!...

Temeş
2000 s. oktâbr 22

BİR TAMÇI OLSAM DA....

Parmaqlar toplanıp, yumruq olğanday,
İrmaqlar qoşulıp epkin ala say.
Tamırları tutaş çinar, çinardır,
Topraqnı quçaqlap, biñ yıllar yaşay.

Tıpqı şay, tıpqı şay arzu-niyetim,
Özen olmağa da bilgen milletim.
Bir tamçı olsam da, tamçım özüñden,
Salğırday aqarmız yurtta, illekim!..

1999 s. mayıs 18

BU KEZLEV QAPISI!..

(Qoşma)

Bu Kezlev qapısı, miras qapı bu,
Dersiñ, büyük kitap, keçmiş ğayıbı.
Bu – dedeler tüşü, özgün yapı bu,
Mazimiz cönkünden süslü saife.

Ecnebiy qolundan qırılğan qapı,
Saipleri kibi sürülgen qapı.
Halqımız qaytqan soñ tirilgen qapı,
Asıl temeline kene quralğan.

Aşıq Ümer izin seçem keçkende,
Dalğa-dalğa ilham sezem keçkende.
Nazm inçlerin tizem keçkende,
Ulular ruhunuñ şavlesi qalğan.

Aziz evliyalı, erenli yer bu,
Nesilim temeli, elemli yer bu.
Nomanlı, Eşrefli, melemlı yer bu,
Tamırların bular terenge dalğan.

Nadir tekiyede kene zikirler,
Şeryanniñ dilinde soñsuz şükürler.
Kezlevden saz yırın ketire yeller,
Aşıqtır Vatanın bağrına alğan!..

Kezlev
2006 s. mayıs 7

ÇATIR TAV

Dünyağa saçılğan yurtdaşlarım

Bu dağ ğafil degil, degil, issiz taş,
Yuqu ne bilmegen, daim sergek, yav.
Çoqraqları, dersiñ, dillerge tutaş,
Sağınçtan qoyurğan bulutları – qav,
Asretlikten yana bizim Çatır Tav!

Çatır Tav nidasın qalbime alıp,
Sizge beyan etem, qañdaş yurtdaşlar.
Yaşamaq mümkünmi yürekni bölip,
Bekleyimiz sizlerni, beklep tav-taşlar,
Hoş sefa keldiñiz, candaş yurtdaşlar!

Kün doğa eñ evel Çatır bağrında,
Yürekler aksiday çabağı-ateş.
Şu dağday büyüktür dertler, ağrı da,
Lâkin biz degilmiz, aciz bir dertdeş,
Çatır Tav çağıra: Barmı sadıq eş?

Küneşni başına kötergen zaman,
İlahiy qudretke ayretnen baqıp,
Çatırğa qaytayıq, yurtdaşlar, aman,
Vatannı sarayıq Salğırday aqıp,
Dünyada er şeyni artqa bıraqıp!...

Çatır Tav sırımız, yırımız asıl,
Ecdatlar ruhuniñ yüce durağı.
Çatır Tavni körse, adaşmaz nesil,
Çatır Tav – özgün nur, Vatan çırağı,
Uyansın közete, lâçın, çaylağı!

Sanki köterile yüksek Çatır Tav,
İcret taraflarğa baqınğan kibi.
Bizdayın muñludur, öksük Çatır Tav,
Asret evlâtların sağınğan kibi,
Ğurbetke tüşkenler cismin terkibi!

Eminim, eminim, Çatır Tav – ana,
Yürek parçaların bağrına basar.
Muacir türküsü yeter soñuna,
Maramalı tañlar közaydın aytar,
Qırımım, degenler Qırımğa qaytar!!!

EKİ DÜNYA ARASINDA

Nurlu ruhlar fezasına taltınıp kelem,
Eki dünya arasında qalqınıp kelem.
Maddiy dünya ep tartsa da ayaqlarımdan,
Maneviyet alemine tabınıp kelem!..

Kiyev

15.06.2000 s. iyün 15

EY, KİTAPLAR!

Ey, kitaplar, sessiz sırdaşlar,
Balalıqtan aldıñız esir.
Çalarsa da çoqtan bu başlar,
Ep sevdamız, bu nedayın sır?..

Deryalarğa dalğan balıqday,
Çin kitapqa daluv-oñğanlıq.
Baylıq barmı siziñ baylıqday,
Qalğan şeyler ötkün, bir anlık.

Siz yürekler araretinden
Arif olup tamğan manalar.
Devirlerniñ aleketinden
Sizni saqlap aziz danalar.

Kitap yaqqan özü de yandı,
Siz ruhlarnıñ üzülmez canı.
Geray hanlar sizge tayandı,
Şaatlıdır “Zincirli” şanı.

Bol bağırñız dünyadan da keñ,
Terenlikte yete magmağa.
Kitapsız ev-kör zindanğa teñ
Cail aciz sizge baqmağa.

Kütüphane – muqaddes dergâh,
Yüksek rafta mubarek Quran,
Bismillâ dep, kitap açqan çağ
Göñlümüzde nurlu eyecan...

Ey kitaplar sessiz sırdaşlar,
Balalıqtan aldıñız esir.
Çalarsa da çoqtan bu başlar,
Ep sevdamız, bu nedayın sır?..

1999 s. iyün 7

EZELDEN...

Ezelden çoq söyler eki soy insan:
Birisi danadır, birisi nadan.
Dananiñ qalbinden taşar manalar,
Nadan boş qopqaday dañğırdar er an.

Ezelden az söyler eki soy insan:
Dana söz incisin saçmaz er zaman;
Kendisi kimligin gizlemek için,
Ağızına suv alır ekseri nadan.

Temeş
2001 s. yanvar 24

FERASET

Az-çoq aqıl taşıy er bir qafalı,
Aqıl terazesin taşı feraset.
Ferasetsiz aqıl bir şağa paalı,
Ferasetsiz aqıl bazarı kesat!...

Temeş
2000 s. sentâbr 27

HATIRALAR

Uzaqlardan ardı-sıra kele kervan,
Kervan degil, keleyata hatıralar.
Ağır yükten çökken kibi deve – pelvan,
Ögümüzde çöküp yata hatıralar.

Hatıralar ağartalar başımızı,
Sarartalar süt kibi aq defterlerni.
Küldüreler, közden sürüp yaşımızı,
Hatıralar aglatalar nice erni!..

Çatır Dağday sabır bere hatıralar,
Zıncırlıday, eykel kibi, qatıp tura.
Çağaladay qanat kere hatıralar,
Arzı olup, dersini, derdin aytıp tura.

Saildeki izler kibi, silinmeñiz,
Salğırdayın, ep aqıñız, hatıralar.
Top Qayaday, toplanıñız, tilinmeñiz,
Ders alayıq, çañ qağıñız, hatıralar!..

Temeş
2000 s. aprel 16

İNSANDIR

Ömür, bir tüş kibi, yaşayış – tabir
Aç közüñ, yum közüñ, keçer de keter.
İnsan – dertke melem, ecelge sabır,
İnsan tilnen buvar, yürekni kerter.

İnsanniñ çirayı, gül kibi, aç,
Ondan terek qala, qala yır, destan.
İnsan – yılan olup, zeerler saça,
Sülükday qanıñı suvura insan.

Gönceñ gülge döner sıcaq baqıştan,
Küneşli baarday göñül açılır.
Bir nazar suvuqtır buzlavuq qıştan,
Bütün vücudiña ine sançılır.

İnsan bar, yel olup saña toqunmay,
Gemiñni yaldatır, yelkeniñ açsañ.
İnsan bar, ayaqтан çalğan tolqunday,
Yıqmağa tırışır, ne qadar qaçsañ.

Kene şu insandır, Ablâmit olup,
Yoluña köpürler qurar keçmege.
Kimisi şaytandan emirler alıp,
Qurşunlar yağdırır, köksüñ teşmege...

İnsan bar, Tairday sever yaresin,
Cellât ögünde de sözünde turar.
İnsan bar, ep arar iyle çaresin,
Yımırta kösterip, soñ bor tutturır.

Boranlı gecede coysañ yoluñı,
Alla musafiri alğan, insandır.
Baylığı taşsa da, qaqıp qoluñı,
Seniñ rısqıña da dalğan, insandır.

Bir yerge sığmaz o, oña tar cian,
De aşağı ener, de kökke uçar.
Nasreddin ocaday cazibeli can
Oturğan budağın tübünden pıçar!..

İnsanniñ er biri-tılsımlı yıldız,
Bilmem, neler gizley, sırlı alemdir?
İnsanlar insanğa bağlana yipsiz,
İnsanlar insanğa-quvanç, elemdir!..

İnsanğa intılam, intılam kene,
Qaç defa tüşsem de tuzaqlarına.
İnsanni körmesem, sabırım tükene,
Ep bir intılamın quçaqlarına!..

MEŞALİMİZ

Yurtdaşlar, ne keçer edi alımız,
Eger olmağanda Gaspralımız.
Zindan zülmetinde qalğan edik de,
Zalımlar zulmundan solğun edik de.
Kenüke-kenüke terk etti menlik,
Sönüke-sönüke ep töben endi.
Saçılğan, dağılğan, talğan maalda,
Beyüt sükünetke dalğan maalda,
Yüce tañrımızniñ inayetile,
Ulu bir bahşışı, merametile,
Bir aydınlıq duydıq tañlarımızda,
Dersiñ küneş doğdı añlarımızda!..
Bağçasaray üzre bir ışıq yandı,
Araretli nurdan millet uyandı!..
Bu ışıq yüz açtı bulutnı yarıp,
Yarıqlaştı er şey: mektep, maarif.
Şu nurğa talpınıp büyüdi yaşlıq,
Közlerde aketti ümütli ışıq.
Bu ışıq yayıldı yurtlardan yurtqa,
Türkiy ölkelerge cenüpke, sırtqa.
Bu ışıq dillerden dilge terciman,
Melcalsız tenlerge, sanki endi can.
İsmail bey olıp tapqı meşale,
Aydınlıq endirdi, endire ale!..
Nurdan nur taralı, zülmetten zülmet,
Eyden eylik, zilletten zillet.
Biz de nur aşığı, pervanesimiz,
Biz de azizlerniñ aziz neslimiz !
Quvan, ey yurtumniñ qutlu quçağı,
Saña şavle saça aqıl çırağı!
İsmail bey ruhu-qalpte şavlemiz,
Ebediy sönmeycek bu meşalimiz!..

ÖZÜMNIÑ ANA TİLİM

Sen bar ekeç, men de barım,
Aşqıñnen yana dilim.
Qanıp diñlemege zarım,
Özümniñ ana tilim.

Ecdatlarıñ bizge qalğan
Emaneti, mirası.
Neçün sesin böyle talğan,
Eşitilmey sadası?

Hansaraynı yañğırattıqan

Emirler, vazlar ediñ.
Kedaylarğa ilham qatqan,
Yırlağan sazlar ediñ.

“Aynenni”den “Suv-selâ”ğa
Barğance yoldaş ediñ.
Bizni basqan er belâğa
Sen de yelkedaş ediñ.

İcret, sürgün qafesinde
Boğuldıñ da, taldıñ da.
Yapraq tökken küz faslinda
Mesüldirmiz aldıñda!

Özümüzniñ Andreyler
Aksine iş tutalar.
Ğayrı tilde gürüldeyler,
Öz tillerin yutalar.

Açıqavuz, tilin coyğan –
Farqsız quvuş terekten.
Özegini qurtlar oyğan,
Qonuşalmaz Yürekte!..

Göñüllerniñ tellerine
Tek tuvğan til toquna,
Çeşit türlü quşlar bile
Öz tilinde oquna.

Dağ lisanı – coşqun çoqraq
Hoş aenknen şay aqa!
Deñiz tili – dalğağa baq,
Neler ayta qayağa?

Añlağanğa ibret tolu
Turnalarnıñ yırları,
Bulutlarnıñ yağmur olıp
Yerge aytqan sırları.

Deñiştirmey iç bir canzat,
İç bir nesne öz tilin.
Öz tilinen, er biri şad,
İnkâr etmey dost ilin.

Bizler insan olıp, insan,
Pelteklene, cayamız.
İmtiandır, til – imtian,
Keçalmaymız, tayamız.

Acep, neçün keçalmaymız,
Dersiñ, sırat köpüri.
Qanatlanıp uçalmaymız,

Ne ölümiz, ne tiri!..

Güna olur, güna bizge
Qırımca laf etmesek.
Kelecek yaş neslimizge
Ana tilnen yetmesek.

Qalpten taşqan qasevetim
Bellidir ilimizge,
Evlâtlarğa vasiyetim:
Bek oluñ tilimizge!

Sen bar ekeç, men de barım!
Aşqınnen yana dilim.
Qanıp, diñlemege zarım,
Özümnüñ ana tilim!
Özümnüñ ana tilim!

1997 s. fevral 25

QALBİNDE QIRIM YAŞAY...

Yurtun sevgen qartaymaz,
Avdet yoldan taymaz.
Seksen, doqsan oña ne,
Yüznen yüzleşse de az!..

Qırım yürek şeklinde,
Yurtdaşlarım tilinde.
Bir tende eki yürek,
Qoş yürekler tilimde.

Ağamız Amet de şay,
Qalbinde Qırım yaşay.
Silinmez teren izi,
Çatal yürekli yaşday!..

*Aqmescit
2000 s. aprel 17*

QAYDASIÑIZ?

Ayaz yelde titrep turğan yapraqday,
Buz sözlerden üzülecek yüregim.
Ateş laftan irip keter çıraqday,
Bilalmayım nasıl ikmet keregim.

Dadsızlarğa belli açuv, elemim,
Bu ayatnıñ baarinden qışı çoq.
İç bulunmay aradığım-melemim,

Qoltutqandan ayaq alğan kiři oq.

Zar eyleme, dostum, imdat özüñden,
Yetiř, yetiř asret dilim selâmlar.
Bir ümütüm mücizeviy sözüñden,
Qaydasıñız, dertke şıfa kelâmlar?..

SUALLERİM

Er adımda ayaq alğan, dost qayda?
Cıllı sıma, merametli köz qayda?
Göñüllerge qanat olğan söz qayda?
Sözlerimni yeller qaqp alalar,
Suallerim ep cevapsız qalalar...

Yolumızğa kimler tiken saçalar,
Narday tile, qalpte yara açalar?
Biz evge zar, kimlerde qoş daçalar?
Sözlerim de qulaq arap talalar,
Suallerim ep cevapsız qalalar...

Yurtumızñı kesek-kesek satqan kim?
Mezar bozğan, ölüge taş atqan kim?
Qanımızñı oqraqlarğa qatqan kim?
Sözlerim de suvğa taşday dalalar,
Suallerim ep cevapsız qalalar...

Biñ bir bölük oldıq da, dost-ařnalar,
Kimler yona kendimizden řınalar?
Daa oqmı közlerimiz yaşlanır?
Sözlerimde yoq iftira, calalar,
Suallerim ep cevapsız qalalar...

Qoyu zulmet řavlени ep boğarmı?
Qırımımızda halqıma kün doğarmı?
Biz oñmasaq ballarımız oñarmı?
Sözlerimni sers divarlar alalar,
Suallerim ep cevapsız qalalar...

1998 s. sentâbr 15

ŞAIRİÑ QALBI

Küneşday nurlu,
Gülден de nazik –
Şairiñ qalbi.

Er kese açıq,
Er kese sırlı –
Şairiñ qalbi.

Narday ezilir.
Taptamaq qolay –
Şairiñ qalbi.

Balağa beñzer,
Aldatmaq qolay –
Şairiñ qalbi.

Bütün alemi,
Sığdırıp olap –
Şairiñ qalbi.

Bilmey ölümü,
Ep tiri qalan –
Şairiñ qalbi.

ŞEYTANĞA TAŞ ATTIQ...

İnsan yaratılğan eyilik için,
Lâkin şeytan – içine onıñ.
İmanın hırpalay, eksilte küçün,
Daa suç qoştura suçuna onıñ.

Şeytan adım sayın özün bildire,
Doğru yoldan ketseñ, ep tarta çetke.
Atta cenazede aşıqar küldüre,
Abdestsiz bardıra aziz mescitke.

Ettirgen bunağı bitmez sayğannen,
O mışıqday yaltaq, aves qoynuña.
Toylarnı bitire qavğa, qayğımen,
Ayuvday oynata öz oyunına!...

Acılıq udumın eterken eda,
Gecelep taş cıydıq Muzdalifede,
Şeytannen küreşmek niyeti yadda,
Bir qudret, küç duydıq Muzdalifede.

Minada şeytannı taşqa tuttıq şay,
Edişer taş attıq qaç million acı.
Taşlar burçağında qatsın, dep taşday,
Tek taşboran, dedik duşmanıñ arcı.

Şeytanğa taş attıq tekbirler aytıp,
Ayneci iblisni tuttıq taşlarğa.
Daa kelmesin, dep o hınzır qaytıp,
Daa minmesin, dep bizim başlarğa.

Şeytanğa taş attıq alıp ortağa,
Kendi qafamızğa tiyse de taşlar.

Şeytanlar kömüldi şu taş obağa,
Quşday engilleştik biz, din qardaşlar.

Şeytanlar enildi, belledi er kes,
Yüzlerde tebessüm, memnün susqanlar,
Hiyanetler ise, ne qadar nekes,
Kene kendimizge kelip pısqanlar.

Er kes öz şeytanın issetti bunda,
Qastetse mümkünday canını aluv.
Men ise tüşünem, bunıñ soñunda,
Nasıl olur eken şeytansız qaluv ?

Ebet, şay dıñğızlap turmaq eyidir,
Minada urğanday şişirip urmaq.
Şeytannı yoluña burmaq eyidir,
Eyidir üstüñden tüşürüp urmaq!...

Mina
2000 s. mart

ŞU QIRIMDA BİR YILDIZ BAR...

“Yıldız”ğa adadım

Şu Qırımında bir “Yıldız” bar,
Uzansaq, qol yetkeday.
Göñlümüzge ziya saçar,
Bizimce laf etkeday.

Er bir evde, dersiñ, çıraq,
Işık olsun şu Çolpan.
Eybetleyik, açıp quçaq
Bar ekeç tenlerde can.

Oña baqsañ , qanat kere
Qarılğaç öz sözümüz.
Aqıllarğa qaruv bere
Öz doğmuş “Yıldız”ımız.

Boranlarğa o da nişan,
Söndürecek sert yeller.
“Yıldız”nı da közley duşman,
Nursuz qalsın dep, diller!..

Zulum sarsa , bassa zulmet,
İç bir yürek könmesin.
Gaflet qalma, aziz millet,
“Yıldız”ımız sönmesin!..